

ผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความสามารถ
ในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง

The Effects of Risk Management Efficiency on Competitiveness
of SMEs in the Central Part of Thailand.

สุปราณี ทิพนานาสา* จุลสุทธา ศิริสม² และเดช กาญจนางกูร³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง ซึ่งประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงเป็นตัวแปรอิสระและเป็นตัวกำหนดความสามารถในการแข่งขัน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ใช้วิธีส่งจดหมายทางไปรษณีย์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเนื้อความ สมบูรณ์ทั้งสิ้น 142 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์หาคู่ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม 2) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านการป้องกันและลดความสูญเสีย และด้านการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสามารถในการแข่งขัน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ความสามารถในการแข่งขัน ธุรกิจ SMEs

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ดร. คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

The purpose of this study was to verify the effects of risk management efficiency on competitiveness of SMEs in the central part of Thailand. Risk management efficiency was independent variable affecting competitiveness. As a research tool, questionnaires were mailed to the sample groups and the complete 142 of them were returned. The statistics used for analyzing the collected data were multiple correlation analysis, simple regression analysis, and multiple regression analysis. The results study showed as following : 1) risk management efficiency in aspect of cost and benefit and continuous improvement had positive relationships with and effect on competitiveness in overall and in aspect of cost leadership, delivered customer value advantage, time management quality and innovation advantage; and 2) risk management efficiency in aspect of protect and reduce waste and value added had relationships with and effect on competitiveness.

Keywords : Risk Management Efficiency, Competitiveness, SMEs

1. บทนำ

การดำเนินธุรกิจขององค์กรต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalizations) ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะประสบกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร เรียกว่า ความเสี่ยง (Risk) (ณัฐพร พันธุ์อุดม และคณะ, 2549 : 58) การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทำให้รูปแบบของความเสี่ยงมีความซับซ้อนและผลกระทบมีความรุนแรงมากขึ้น ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม (นฤมล สอาดโคม, 2550 : 29) ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่เรียกว่า ธุรกิจ SMEs (Small and Medium Enterprises : SMEs) เป็นธุรกิจอีกประเภทที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ และการแข่งขันที่รุนแรง (สุภัทราภรณ์ สุโข, 2548 : 1 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2544 : 1-3) การเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจเกิดขึ้นรวดเร็วและกติกากการแข่งขันมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น (โมเชิต ปันเปี่ยมวัชรกุล, 2542 : 1-5) ดังนั้น องค์กรต่างๆ จึงควรจัดการกับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจได้ต่อไป

ประเทศไทยประสบปัญหาหลายด้าน จากวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 หรือที่เรียกว่า วิกฤตต้มยำกุ้ง เช่น ความไม่สมดุลในระบบการเงิน หนี้สินเกษตรกร และแรงงาน เป็นต้น (พิสิฐ ลี้อาธรรม, 2550 : 7) หลายองค์กรต้องหันไปรับความช่วยเหลือจากต่างชาติ ต้องปรับโครงสร้างองค์กรให้เป็นไปตามเงื่อนไขและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้เกิดการป้องกันและลดความสูญเสียต่างๆ เพิ่มมูลค่าแก่องค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย เกิดความสมดุลกันระหว่างต้นทุนและผลลัพธ์ที่ได้ และมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (นฤมล สอาดโคม, 2550 : 40) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ทำให้ธุรกิจต้องสรรหาวิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอดและคงความสามารถในการแข่งขัน (จรินทร์ อาสาทรงธรรม, 2548 : 21-26 ; อนิรุทธิ์ ผงคลี, 2548 : 1 ; อ้างอิงมาจาก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, 2545 : เว็บไซต์) ผู้บริหารจะต้องใช้ทักษะ และความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

ในการแข่งขันให้แก่ธุรกิจ (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2548 : 2) ซึ่งความสามารถในการแข่งขันแสดงถึง การเป็นผู้นำ ด้านต้นทุน ความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า คุณภาพการจัดการเวลา และความได้เปรียบทางนวัตกรรม (Guan et al., 2006 : 377-387) ทั้งนี้ องค์กรจะมีความสามารถในการดำเนินขึ้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการกำหนด กลยุทธ์ของผู้บริหารแต่ละองค์กร

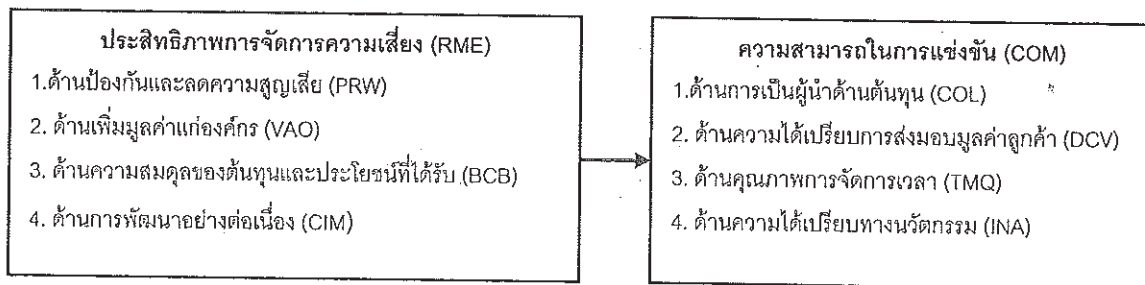
เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อ ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าประสิทธิภาพการ จัดการความเสี่ยงมีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันหรือไม่ อย่างไร โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการ ความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและดำรงกิจการได้อย่างมั่นคงต่อไป

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระและมี ผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

โมเดลของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง และความสามารถในการแข่งขัน

2.1 ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง (Risk Management Efficiency)

ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง หมายถึง การดำเนินการที่สามารถลดโอกาสและขนาดความสูญเสีย จากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ โดยการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผนการดำเนินงานขององค์กรในทุกระดับ เพื่อสามารถ ระบุเหตุการณ์ความสูญเสียที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรและจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยรวม โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เกิดความสูญเสียให้น้อยที่สุด ซึ่งประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย 4 ด้าน (นฤมล สอาดโคม, 2550 : 25-33) ดังนี้ 1) การป้องกันและลดความสูญเสีย (Protect and Reduce Waste) หมายถึง การป้องกันไม่ให้เกิด เหตุการณ์ที่จะส่งผลเสียหายต่อองค์กรและลดระดับความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้ว ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งความสูญเสียเกิดจากการใช้ทรัพยากร เช่น แรงงาน เวลา วัตถุดิบ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่ไม่ได้เกิดคุณค่า หรือการเปลี่ยนแปลงต่อสินค้าและบริการแต่อย่างใด (นิพนธ์ บัวแก้ว, 2547 : 5) 2) เพิ่มมูลค่าแก่องค์กร (Value Added) หมายถึง การสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าหรือบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

และผู้มีส่วนได้เสียในระดับที่สูงกว่าต้นทุนที่เสียไป ซึ่งหากมีมูลค่าเพิ่มได้อย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้ธุรกิจมีความสามารถในการแข่งขันควบคู่กับการป้องกันคู่แข่งได้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2551 : เว็บไซต์) ซึ่งการจัดระบบการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม จะช่วยให้องค์กรป้องกันและเพิ่มมูลค่าขององค์กรได้ (นฤมล สอาดโอม, 2550 : 31) 3) ความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ (Cost and Benefit) หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ที่มีผลการดำเนินงานคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ถูกใช้ไป และในด้านของลูกค้านั้นจะต้องได้รับประโยชน์สูงสุดจากการซื้อสินค้าหรือบริการด้วยเช่นกัน ซึ่งการเพิ่มลดกำไรในปัจจุบันขึ้นอยู่กับความสามารถในการลดและควบคุมต้นทุน แต่การมีต้นทุนต่ำต้องไม่กระทบกับคุณภาพของสินค้าหรือบริการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร และทำให้ลูกค้าขาดความเชื่อมั่น ต่อองค์กร หรืออาจมีการลงทุนมากเกินไปจนทำให้ ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เหมาะสมกับต้นทุนที่จ่ายไป 4) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) หมายถึง การปรับปรุงคุณภาพในทุกเรื่องขององค์กรอย่างต่อเนื่องโดยไม่รู้สึกพอใจกับระดับคุณภาพที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2548 : 17-18) ซึ่งแนวทาง การพัฒนาส่วนใหญ่ได้มาจากการทำประเมินเทียบเคียง (Benchmarking) กับคู่แข่งที่มีผลการดำเนินงานดีในด้านนั้นๆ (ดนุชา คุณพนิชกิจ, 2550 : 6) รวมทั้งมีหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรโดยรวม โดยการลดต้นทุน ลดความสูญเสีย และการปรับปรุงคุณภาพ (Guan et al., 2006 : 11) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมีระบบการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสม สามารถป้องกันไม่ให้เกิดพัฒนาในด้านต่างๆ ขาดความต่อเนื่องหรือหยุดไป

2.2 ความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness)

ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมาได้ดีกว่าคู่แข่ง รวมถึงสามารถปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปได้รวดเร็ว มีการสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการ ที่มีคุณภาพเหนือกว่าคู่แข่ง สามารถตอบสนองได้ทันความต้องการ ของลูกค้า และสร้างความพึงพอใจสูงสุด ซึ่งองค์ประกอบของความสามารถในการแข่งขัน มี 4 ประการ (Guan et al., 2006 : 377-387) ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำ ด้านต้นทุน (Cost Leadership) หมายถึง การดำเนินงานที่ใช้ต้นทุนในการบริหารจัดการต่ำกว่าคู่แข่ง ซึ่งจะก่อให้เกิด ความได้เปรียบและสามารถเพิ่มกำไรได้จากการกำหนดราคาต่ำกว่าคู่แข่ง คงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ สามารถ ส่งมอบมูลค่าที่เท่าเทียมหรือดีกว่าให้กับลูกค้าด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าสิ่งที่คู่แข่งเสนอ 2) ความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า (Delivered Customer Value Advantage) หมายถึง ความสามารถในการส่งมอบประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับมากกว่าสิ่งที่ลูกค้าเสียไปได้ดีกว่าคู่แข่ง ซึ่งประโยชน์ที่ลูกค้าได้รับ เช่น ลักษณะของสินค้า บริการ คุณภาพ คำแนะนำ เป็นต้น สิ่งที่ลูกค้าเสียไป เช่น การซื้อสินค้า การใช้เวลา การเรียนรู้วิธีใช้สินค้า รวมทั้งต้นทุนหลังการขาย เช่น ต้นทุนการใช้ บำรุงรักษา และการกำจัดสินค้า เป็นต้น 3) คุณภาพการจัดการเวลา (Time Management Quality) หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรอย่างรวดเร็ว แม่นยำ ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด สามารถสร้างความพึงพอใจ ให้แก่ลูกค้าและองค์กรสูงสุด ซึ่งเวลาเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ทั้งด้านต้นทุนหรือการแบ่ง ส่วนแบ่งทางการตลาด (ดนุชา คุณพนิชกิจ, 2550 : 6) 4) ความได้เปรียบทางนวัตกรรม (Innovation Advantage) หมายถึง ความสามารถในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าหรือบริการ รวมถึงเทคโนโลยีและวิธี การดำเนินงานใหม่ๆ ขึ้นได้เรื่อยๆ และทำได้ดีกว่าคู่แข่ง สามารถหาสิ่งทดแทนได้กรณีที่คู่แข่งเข้ามาทำในสิ่งเดียวกัน ส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่องค์กร รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียและลูกค้าได้เป็นอย่างดี

เมื่อธุรกิจต่างๆ มีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมและครอบคลุมจะช่วยให้องค์กรสร้างโอกาสในการเติบโตได้รวดเร็วขึ้น สร้างความชำนาญด้านต่างๆ และความมั่นใจต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์กรได้ (นฤมล สอาดโคม, 2550 : 195) หากองค์กรสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก็ย่อมมีความสามารถในด้านต่างๆ รวมไปถึงความสามารถในการแข่งขันในทาง และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี โดยมีสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย 1 : ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขัน

สมมุติฐานการวิจัย 2 : ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงมีผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขัน

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในกระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยนั้น ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง จำนวน 6,874 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2552 : เว็บไซต์) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 42-43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการ 1) จำแนกผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลางตามประเภทธุรกิจ 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลางตามสัดส่วน 3) ทำการสุ่มตัวอย่าง ตามข้อ 2) โดยใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Numbers Table) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจ SMEs ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง และความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งได้ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ปรากฏว่าได้รับตอบกลับจำนวน 142 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด อัตราผลตอบแทนคิดเป็นร้อยละ 35.50 ซึ่งสอดคล้องกับ (Aaker, Kumer and Day, 2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามอย่างน้อยอัตราร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 65 วัน ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน - 3 กรกฎาคม 2552

3.2 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงเป็นตัวแปรอิสระซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านป้องกันและลดความสูญเสีย ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากลักษณะงาน การกำหนดนโยบายและการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบที่สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยง การวางแผนการใช้ทรัพยากร 2) ด้านเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการความเสี่ยง การตอบสนองและการออกแบบกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยง การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานและการเสริมสร้างคุณค่าแก่องค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย 3) ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการกำหนดและเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงที่มีความสมดุลของต้นทุนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่ได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และ 4) ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการความเสี่ยง การศึกษาและปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การตระหนักถึงความเสี่ยงและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของบุคลากร

ความสามารถในการแข่งขันเป็นตัวแปรตาม ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสมภายใต้การแข่งขันของธุรกิจ การลดกิจกรรมการดำเนินงานที่ไม่เกิดมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์การพัฒนาสินค้าและบริการที่สามารถลดต้นทุนได้ต่ำกว่าคู่แข่ง 2) ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง การพัฒนาการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูกค้า และการส่งมอบประโยชน์ที่ลูกค้าได้รับ 3) ด้านคุณภาพการจัดการเวลา ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดหาทรัพยากรที่ทันต่อความต้องการของลูกค้า ความเหมาะสมของระยะเวลา ในการดำเนินงาน การลดขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่จำเป็น การตอบสนองความต้องการของลูกค้าตามเวลาที่เหมาะสม และ 4) ด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา ออกแบบ คิดค้นสินค้าและบริการ ความยืดหยุ่นของทรัพยากร การดำเนินงาน การสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ

3.3 ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.8825 – 0.9418 และความสามารถในการแข่งขัน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.7840 – 0.9104 และใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.9126 – 0.9440 และความสามารถในการแข่งขัน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.9023 – 0.9045

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Competitiveness} = \beta_0 + \beta_1 \text{ Protect and Reduce Waste} + \beta_2 \text{ Value Added} + \beta_3 \text{ Cost and Benefit} + \beta_4 \text{ Continuous Improvement} + \varepsilon$$

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

4.1 ผลลัพธ์การวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามที่ตอบกลับพบว่า ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุมากกว่า 40 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 75,000 บาท และตำแหน่งงานเป็นกรรมการผู้จัดการ และธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจเป็นบริษัท ประเภทธุรกิจการบริการ มูลค่าสินทรัพย์รวม มากกว่า 150,000,000 บาท ทุนจดทะเบียน มากกว่า 150,000,000 บาท ระยะเวลาในการดำเนินงาน มากกว่า 15 ปี และจำนวนพนักงาน น้อยกว่า 50 คน

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงและความสามารถในการแข่งขัน

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น*
ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง			
1. ด้านป้องกันและลดความสูญเสีย	3.90	0.62	มาก
2. ด้านเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร	3.96	0.46	มาก
3. ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ	3.86	0.52	มาก
4. ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.56	มาก
โดยรวม	3.90	0.46	มาก
ความสามารถในการแข่งขัน			
1. ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน	3.76	0.65	มาก
2. ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า	3.83	0.56	มาก
3. ด้านคุณภาพการจัดการเวลา	3.87	0.55	มาก
4. ด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม	3.72	0.56	มาก
โดยรวม	3.79	0.47	มาก

* $\bar{x} = 3.51 - 4.50$: มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก

จากตาราง 1 พบว่า 1) ผู้บริหารธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านป้องกันและลดความสูญเสีย ด้านเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากธุรกิจ SMEs มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายการดำเนินงานและหน้าที่ความรับผิดชอบสอดคล้องกับนโยบายการจัดการความเสี่ยงบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงองค์กร มีการศึกษาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการความเสี่ยงและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล สอาดโสม (2550 : 33) กล่าวว่า แนวทางการจัดการความเสี่ยงควรสอดคล้องกับการพัฒนาธุรกิจ เป้าหมายหลักในการดำเนินงาน และวัฒนธรรมองค์กร มีการผนวกเข้ากับแผนกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมทุกกระบวนการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชฎาภรณ์ แซ่จิว (2551 : เว็บไซต์) กล่าวว่า การจัดการความเสี่ยงเป็นการบริหารจัดการองค์กรซึ่งทุกฝ่ายในองค์กร ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และเป็นแหล่งข้อมูลการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้บุคลากรเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของ Chapman และ Ward (อิศราพล ลิ้มเพียรชอบ, 2547 : 96 ; อ้างอิงมาจาก Chapman and Ward, 2003) กล่าวว่า การจัดการความเสี่ยงควรเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ไม่เป็นการจัดทำขึ้นเพียงครั้งแรก เพื่อให้บรรลุผลแล้วคาดหวังว่า จะผลลัพธ์จะคงอยู่ตลอดไป 2) ผู้บริหารธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสามารถในการแข่งขันโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม เนื่องจากธุรกิจ SMEs มีการกำหนดกลยุทธ์การควบคุมต้นทุนให้อยู่ในระดับ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ลดกิจกรรมที่ไม่เพิ่มมูลค่าต่อองค์กร มีอำนาจต่อรองกับคู่ค้าปัจจัยการผลิต มีทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมในการดำเนินงาน

สามารถตอบสนองได้ทันความต้องการของลูกค้า และเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายที่ถูกค่าจ่ายไป การดำเนินงานเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด และมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณูชา คุณพนิชกิจ (2550 : 5-6) กล่าวว่า กิจกรรมจะมีความสามารถในการแข่งขันจำเป็นจะต้องใช้กลยุทธ์หลายอย่างในการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการมีต้นทุนของสินค้า หรือบริการที่มีต่ำกว่าคู่แข่งย่อมอยู่ในสภาพที่ได้เปรียบ ซึ่งต้องไม่กระทบกับคุณภาพสินค้าหรือบริการ การดำเนินงานมีความรวดเร็วตรงตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนด สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งให้ผลการปฏิบัติงานดีและสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sohn และ คณะ (2009 : บทคัดย่อ) พบว่า ในประเทศเกาหลีตลาดการสื่อสารเคลื่อนที่ที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว กลยุทธ์ในการแข่งขันของผู้ผลิตโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงมีความรุนแรงและสำคัญมาก ซึ่งการที่ผู้ผลิตโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้กลยุทธ์การกำหนดราคาเพียงด้านเดียว จึงไม่มีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะทำให้กิจการได้กำไรสูงสุด ภายใต้สภาพแวดล้อมการแข่งขันที่รุนแรง ดังนั้นจึงต้องมีการใช้กลยุทธ์การกำหนดราคาที่มีลักษณะเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของตัวผลิตภัณฑ์ และสัมพันธ์กับการแข่งขันด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งการมีทางเลือกในการการกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการเพิ่มขึ้นจะสามารถช่วยให้องค์กรมีการพัฒนาและสามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าภายใต้สภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ขุนทองจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ธุรกิจ SMEs เป็นธุรกิจที่มีความคล่องตัว ในการปรับสภาพให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน เป็นธุรกิจที่ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวคิดของ พัทธรัณจ วัฒนสินธ์ และพัศุ เดชะรินทร์ (2542 : 96) กล่าวว่า องค์กรธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและได้เปรียบทางการแข่งขัน เนื่องจากมีความเหนือกว่าคู่แข่ง ในด้านต่างๆ เช่น การสร้างสินค้าที่มีคุณภาพ การบริการลูกค้าอย่างดีและสม่ำเสมอ และการให้คุณค่าแก่ลูกค้าในแง่ของคุณภาพสินค้า หรือบริการด้วยราคาที่เหมาะสม

ตาราง 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงกับความสามารถในการแข่งขัน ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง

ตัวแปร	COM	PRW	VAO	BCB	CIM	VIF
X	3.79	3.90	3.96	3.86	3.88	
S.D	0.47	0.62	0.46	0.52	0.56	
COM	-	0.460*	0.498*	0.596*	0.616*	
PRW		-	0.639*	0.648*	0.609*	2.070
VAO			-	0.680*	0.700*	2.574
BCB				-	0.612*	2.234
CIM					-	2.207

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระประสิทธิภาพ

การจัดการความเสี่ยง มีค่าตั้งแต่ 2.070 – 2.574 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Neter Wasserman และ Kutner (Ussahawanitchakit, 2002 : 58-70 ; citing Neter Wasserman and Kutner, 1996 : 62-80)

ตาราง 3 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรตามเป็นความสามารถ ในการแข่งขัน ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง

ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง	ความสามารถในการแข่งขัน		t	p-value
	โดยรวม			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.365	0.262	5.208	0.000*
ด้านป้องกันและลดความสูญเสีย	-0.009	0.068	-0.128	0.899
ด้านเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร	-0.049	0.102	-0.484	0.629
ด้านความสมดุลของต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับ	0.334	0.084	3.985	0.000*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	0.354	0.077	4.575	0.000*
F = 28.857 p = 0.000 AdjR ² = 0.441				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม เนื่องจากกิจการที่มีการจัดการความเสี่ยงที่ดี จะมีการเลือกใช้วิธีและการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดการกับความเสี่ยงรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม จะสามารถควบคุมต้นทุนการดำเนินงานต่างๆ ให้สมดุลกับประโยชน์ที่ได้รับ ส่งผลให้กิจการมีความสามารถด้านต่างๆ ภายใต้สภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน ทั้งการมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่ง สามารถส่งมอบสินค้าหรือบริการตรงตามเวลา มีคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถสร้างมูลค่าแก่องค์กรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่งผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล สอาดโสม (2550 : 30) กล่าวว่า การจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การบริหารทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถสร้างความแตกต่าง และความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ และมีกระบวนการทำงานที่สามารถรองรับกับสภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wiklund (นนทวิทย์ ภูมิสะอาด, 2549 : 56 ; อ้างอิงมาจาก Wiklund, Johan, 1999 : 37 - 48) พบว่า การมุ่งเน้นด้านนวัตกรรม ความเป็นเชิงรุกและการยอมรับความเสี่ยงขององค์กรขนาดเล็ก นำไปสู่การเจริญเติบโตของยอดขาย มีการจ้างงานหรือมีเครื่องจักรเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lumpkin และ Dess (นนทวิทย์ ภูมิสะอาด, 2549 : 55 ; อ้างอิงมาจาก Lumpkin and Dess, 1999 : 135 - 172) พบว่า การมุ่งเน้นการประกอบการด้านความเป็นอิสระ ความเป็นนวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความเป็นเชิงรุกหรือการมีกลยุทธ์การบริหารจัดการที่พร้อมจะตอบสนองต่อปัจจัยทางธุรกิจด้านต่างๆ และการแข่งขัน

เชิงรุก โดยมีปัจจัยสภาพแวดล้อมและปัจจัยด้านองค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จทั้งการนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด ยอดขายที่เติบโตได้ในระยะยาว และสภาพแวดล้อมองค์กรที่ดีหรือซับซ้อนยุ่งยากล้วนส่งผลกระทบต่อผลประกอบการได้ ดังนั้นองค์กรจึงต้องมีกลยุทธ์ในการตอบสนองที่รวดเร็ว เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรได้ 2) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความทันสมัยและผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม และเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบ การส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม เนื่องจาก igitization มีการจัดการความเสี่ยงที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ มีการศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงาน สนับสนุนให้บุคลากรภายในองค์กรได้ตระหนักถึงความเสี่ยง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายโดยรวมขององค์กร การพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องเป็นการปรับปรุงคุณภาพในทุกๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา ซึ่งล้วนส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพหรือความสามารถในด้านต่างๆ ของกิจการภายใต้สถานการณ์แข่งขันปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Savioz (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2548 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Savioz, 2003 : 37-C) พบว่า การมีความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญ ต่อการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในยุคปัจจุบันที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรด้วยการแนะนำสินค้าและบริการใหม่ ๆ ออกสู่ตลาดตลอดเวลา มีการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นทั้งในแง่ประสิทธิภาพและการใช้งาน โดยผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำอย่างเหมาะสม และยืดหยุ่น ใช้ความขัดแย้งและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของคนในกลุ่มส่งเสริมให้พนักงานได้แสดงออกทางความคิดและการทำงานร่วมกันกับคนอื่น ๆ ภายในองค์กร และกับภายนอกองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ดนุชา คุณพินิจกิจ (2550 : 6) กล่าวว่า สถานการณ์การแข่งขันปัจจุบัน ประกอบด้วยความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มขึ้นและหลากหลาย ทำให้กิจการต่างๆ ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีผลกำไร ปฏิบัติงานที่ดีและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ทั้งนี้แต่ละกิจการจะมีรูปแบบของการพัฒนาที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละประเภทธุรกิจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Guan et al. (2006 : 11) กล่าวว่า ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง กิจการต่างๆ จะต้องมีการพัฒนาผลการปฏิบัติงานทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายเพื่อให้มีการดำเนินงานที่ดีกว่าในอดีตและดีกว่าคู่แข่งอื่น โดยการมุ่งมั่นที่จะพัฒนาปรับปรุงการส่งมอบมูลค่าสินค้า และบริการแก่ลูกค้า การค้นหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรโดยรวม และสอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล สอาดโสม (2550 : 29) กล่าวว่า ธุรกิจถึงแม้จะประสบความสำเร็จในช่วงเวลาหนึ่งก็ไม่สามารถจะหยุดนิ่งอยู่กับที่ จำเป็นต้องสร้าง สิ่งใหม่ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ลูกค้าตลอดเวลา ถ้าไม่เช่นนั้นอาจต้องเสียลูกค้าให้คู่แข่งรายใหม่ที่มาพร้อมแนวความคิดใหม่ๆ 3) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านการป้องกันและลดความสูญเสียและด้านการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร ไม่มีความทันสมัยและผลกระทบกับความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล สอาดโสม (2550 : 27-31) กล่าวไว้ว่า การจัดการความเสี่ยง มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นหรือเพื่อควบคุมและลดความรุนแรงของความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งปัจจุบันการจัดการความเสี่ยงมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียช่วยให้สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันระยะยาว ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ในธุรกิจ SMEs การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับบุคคลเพียงไม่กี่คน จึงเป็นการตัดสินใจเพื่อให้ธุรกิจทำมาหากำไรได้ตามลักษณะของกิจการนั้นๆ ขนาดของกิจการอาจไม่ใหญ่มาก และผู้มีส่วนได้เสียอาจมีไม่มาก ซึ่งการที่จะจัดให้มีระบบการจัดการความเสี่ยงที่สามารถป้องกันและลดความสูญเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม

แก่องค์กรและผู้เกี่ยวข้องโดยรวมได้ ทำให้มีความสามารถในการแข่งขันในธุรกิจได้นั้น อาจเป็นการเพิ่มต้นทุนในการบริหารงาน และเป็นการเสียเวลาในการดำเนินงานด้านอื่น อีกทั้งเทคนิคการจัดการความเสี่ยง อาจกล่าวได้ว่าเป็นเทคนิคการบริหารจัดการ ที่ใหม่ ดังนั้นจึงอาจไม่แพร่หลายในธุรกิจ SMEs ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Linsley และ Shriver (พรพิพัฒน์ จูฑาม, 2548 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Linsley and Shriver, 2005 : 292 - 305) กล่าวว่าการจัดให้มีระบบการจัดการความเสี่ยง เพื่อเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง อาจทำให้บริษัทต้นทุนในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลความเสี่ยง และทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของงานวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยด้านอื่นๆ ของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจหรือองค์กรอื่นที่มีสภาพแวดล้อมและผลการดำเนินงานแตกต่างกันเพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้กับภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน เช่น การจัดวางระบบการควบคุมภายใน วัฒนธรรมองค์กร คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำองค์กร เป็นต้น และศึกษากรอบการวัดความสามารถในการแข่งขันด้านอื่นๆ เพื่อให้ผลการวิจัยสะท้อนถึงองค์ความรู้อื่นๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผลการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น สะท้อนผลงานวิจัยได้หลายแง่มุม

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปพัฒนาการดำเนินงานและปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรให้สามารถดำเนินงานไปได้ตามสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยประยุกต์ใช้ประสิทธิภาพการจัดการ ความเสี่ยง ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเชิงธุรกิจ ด้านป้องกันและลดความสูญเสีย และด้านการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์กรได้ ซึ่งผู้บริหารธุรกิจสามารถนำข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรภายใต้สภาพการณ์แข่งขันในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่การดำรงกิจการอย่างยั่งยืนและก่อให้เกิดความมีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ

6. สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านการป้องกันและลดความสูญเสีย และด้านการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น ผู้บริหารควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของธุรกิจ จัดให้มีระบบการจัดการความเสี่ยงที่สามารถป้องกัน ควบคุม และลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร เพื่อเสริมสร้างให้องค์กรมีได้เปรียบในการแข่งขันด้านต่างๆ และดำรงกิจการอยู่ได้อย่างยั่งยืนภายใต้สภาพแวดล้อมการแข่งขันที่รุนแรงของธุรกิจในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2551). *นวัตกรรมวัฒนธรรมการสร้างมูลค่าให้กับสหกรณ์*. ค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2551, จาก http://203.154.183.18/ewt/cadweb_org/ewt_news.php?nid=3435&filename=index.
- กรมกรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2552). *ฐานข้อมูลธุรกิจ*. ค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2552, จาก <http://knowledgebase.dbd.go.th/dbd/FSA/filterCompany.aspx>.
- จรินทร์ อาสาพวงธรรม. (2548). *การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) ในมิติด้านนวัตกรรม (Innovation)*. นักบริหาร.
- จันทนา สาขาร และคณะ. (2550). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส.
- โฆเซิต ปันเปียมรัษฎ์. (2542). *SMEs กับการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชฎาภรณ์ เสงคลิ่ง. (2551). *การบริหารความเสี่ยงกับการพัฒนาองค์กร*. มหาวิทยาลัยทักษิณ. ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2551, จาก <http://www.tsu.ac.th/ists/>.
- ณัฐพร พันธุ์อุดม และคณะ. (2549). *แนวทางการควบคุมภายในที่ดี*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- دنุชา คุณพนิชกิจ. (2550). *การวิเคราะห์ต้นทุน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล สอาดโสม. (2550). *การบริหารความเสี่ยงองค์กร*. กรุงเทพฯ : ฐานการพิมพ์.
- นนทวิทย์ ภูมิสะอาด. (2549). *ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ความสามารถทางการประกอบการที่มีต่อศักยภาพในการแข่งขันของธนาคารในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพนธ์ บัวแก้ว. (2547). *รู้จักระบบการผลิตแบบลีน (Introduction to Lean Manufacturing)*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัทตร์ผจ วัฒนสินธ์ และพสุ เดชะรินทร์. (2542). *การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสิฐ ลี้อาธรรม. (2550). *ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง*. กรุงเทพฯ : สกสค.
- พรพิพัฒน์ จูทา. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทราภรณ์ สุโข. (2548). *ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อศักยภาพการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุภาวดี ขุนทองจันทร์. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบรรษัทภิบาลกับศักยภาพในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2544). *รายงานประจำปี 2545*. กรุงเทพฯ : กระทรวงอุตสาหกรรม.
- อนิรุทธิ์ ผงคลี่. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพทางการตลาดกับศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อิศราพล ลิ้มเพียรชอบ. (2547). *การประยุกต์การบริหารความเสี่ยงในการก่อตั้งโรงงานผลิตรองเท้า*. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Aaker, D. V. & others. (2001). *Marketing Research*. 7th ed. New York : John Wiley and Sons.
- Guan, L. & others. (2006). *Cost Management*. 6thed. South-Western : South-Western Cengage Learning.
- Linsley, P.M. & Shriver, P.J. (2005). "Examining risk report in UK public companies," *The Journal of Risk Finance*. 6(4) : 292 - 305.
- Lumpkin, G.T. & Gregory, G. D. (1996). Clarifying The Entrepreneurial Orientation Construct and Linking it to Performance. *Academy of Management Review*. 21(1) : 135-172.
- Savioz, P. (2003). Technology Intelligence in Technology-based SMEs : Design and Implementation of a Concept to Identity, Collect, Analyze, Disseminate and Apply Relevant Information from a Company's Technological Environment to Support Business Decision-making Processes. *Dissertation Abstracts International*.
- Sohn, S.Y. & others. (2008). Optimal pricing for mobile manufacturers in competitive using genetic algorithm. *Expert Systems with Applications*. Retrieved December 20th, 2008, from <http://www.sciencedirect.com>.
- Ussahawanitchakit, Weerachai. (2001). *Resource-Base Determinants of Export Performance : Effect of ISO 9000 Certification*. Doctor's Thesis. Washington : Washington State University.
- Wiklund, J. (1999). The Sustainability of The Entrepreneurial Orientation-Performance Relationship. *Entrepreneurial Theory and Practice*. 18(2) : 37-48.